

Til Folketingets Kulturudvalg

www.gravercentret.dk
Helsingforsgade 6A 8200
Aarhus N

Da jeg havde foretræde for kulturudvalget den 23. oktober, bad udvalget mig om at sende en redegørelse vedrørende et par af de forhold, jeg præsenterede på mødet.

Gravercentret er omfattet af medieaftalen fra 14. juni 2023. I aftaleteksten står der om centret:

Der etableres et center for graverjournalistik i regi af DMJX.

Centret skal styrke den undersøgende journalistik gennem bl.a. kompetenceudvikling af journalister. Centret skal have et særligt fokus på at opkvalificere den undersøgende lokale og regionale journalistik samt at rådgive og hjælpe til med at gennemføre graverjournalistik.

Medieaftale for 2023-2026

Gravercentret åbnede den 1. august 2023 i regi af DMJX. Men i november meddelte kulturministeriet os, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke ville godkende centret som en organisatorisk del af DMJX, og Kulturministeriet bad os om at stifte en privat forening.

Derfor er Gravercentret pr. 5. december 2023 en privat forening, som modtager driftstilskud i henhold til medieaftalen.

Den 18. december 2023 modtog Gravercentret tilsagnsskrivelsen fra Slots- og Kulturstyrelsen. Heri står også ovenstående tekst fra medieaftalen med flg. tilføjelse:

Ny tilføjelse fra Kulturministeriet og Slots- og Kulturstyrelsen:

I rådgivningen og hjælp af lokale og regionale medier fungerer Gravercenteret som videnscenter, samarbejdspartner og kvalificeret sparringspartner, der bl.a. bistår med den nyeste viden og tilgange inden for graverjournalistik. Gravercenteret kan rådgive og vejlede ift. konkrete historier, men kan ikke være udførende i det redaktionelle arbejde".

Tilsagnsskrivelse, Slots- og kulturstyrelsen

Denne tilføjelse betyder de facto, at de mindste medier og redaktioner samt borgergrupper får begrænset hjælp fra Gravercentret til deres egne projekter.

Centrets medarbejdere må alene rådgive og må ikke være udførende. Det betyder, at centrets medarbejdere ikke må deltage som medskribenter på artikler og heller ikke må udføre research, indhentning af dokumenter, snak med kilder etc., når medier og borgere henvender sig med sager, de ønsker hjælp til at undersøge.

Vores erfaringer fra det første års tid er, at de mindste lokalaviser og redaktioner derfor finder det svært at bruge Gravercentret. De små medier og redaktioner har behov for mere direkte bistand for at kunne løfte kvaliteten af deres journalistik.

De større regionale medier har i et vist omfang de nødvendige ressourcer, så de med gode råd og værktøjer fra Gravercentret er i stand til selv at udføre graver-journalistik.

Det har allerede ført til en skævvridning, når man ser på de sager, som Gravercentret har været involveret i.

For borgere betyder det i realiteten, at de ikke kan bruge Gravercentret. Vi får mange henvendelser fra enkelte borgere og borgergrupper med sager, som de håber medierne vil undersøge. I alle tilfælde må vi nøjes med at lytte til dem, evt. læse det materiale de sender til os, og dernæst forsøge at skabe forbindelse til et medie. Men her er der brug for, at centrets medarbejdere kan researche på den sag, borgerne henvender sig med for derefter at overdrage materialet til et lokalt medie, som på det grundlag bedre kan vurdere, om det vil gå ind i sagen.

Da kulturministeriet bad os stifte en privat forening til at drive Gravercentret, opfordrede man os til at kopiere vedtægterne fra TjekDet, fordi TjekDet allerede var modtager af mediestøtte. Så Gravercentrets vedtægter er en tilrettet version af vedtægterne for TjekDet.

Både TjekDet og Danwatch er med i medieaftalen. Disse to organisationer udfører aktiv bistand til medier. For eksempel har TjekDet leveret research til Politiken og Danwatch har leveret research til Ekstra Bladet.

Spørgsmålene, jeg stillede til kulturudvalget den 23. oktober og gentager her, er: Hvordan kan Gravercentret få mulighed for at yde tilsvarende hjælp til de mindste medier og redaktioner og til borgergrupper. Hvorfor må Gravercentret ikke være udførende i forhold til mediers konkrete historier, når andre må være det?

Aarhus den 31. oktober 2024

Bruno Ingemann

Bruno Ingemann

Gravercenterchef